

P e d a g o g i c k á f a k u l t a
U N I V E R Z I T Y K A R L O V Y

Posudek vedoucího bakalářské práce

Předložil student: Ondřej Hylmar

Název: Hodnocení environmentálních postojů pomocí testu implicitních asociací, 2017

Vedoucí práce: PhDr. Kateřina Jančaříková, Ph.D.

Oponent: doc. PhDr. Jan Činčera, Ph.D.

Předkládaná práce obsahuje 66 textu, z toho 3 strany příloh. Autor si zvolil skutečně ambiciózní téma.

Jádrem práce je česká verze testu implicitních asociací, kterou autor zprovoznil. Konkrétně se kontaktoval s autorem anglické verze Wesley Schultzem, získal od něho autorská práva pro překlad a zveřejnění jeho testu Flexi Twins v českém jazyce. Test přeložil do češtiny a ve spolupráci s počítačovým expertem upravil a umístil na internet, kde je volně dostupný všem zájemcům o testování environmentálních postojů pomocí TIA. Viz <https://ulozto.cz/!KaZaJl1hWthf/flexitwins-cz-rar>.

Uvedení testu TIA, který formou „hry“ zjišťuje environmentální postoje dětí a žáků považuji za záslužnou práci. Věřím, že tento test bude ještě využit při další badatelské práci.

V **rešeršní části práce autor cituje** asi 20 zdrojů. Žel nepodává přehled hodnocení environmentální výchovy, ale věnuje se environmentální výchově obecně. Některá témata, např. diskuse „Ekologie nebo environmentalistika“ na str. 13 považuji v práci tohoto zaměření skutečně za nadbytečná. Podobně považuji za nadbytečné přiložení Ekopedagogovo osmera do Příloh práce. Naopak v práci postrádám pečlivou rešerši testů environmentální gramotnosti a přehled studií, které byly na toto téma udělány. Následně rešeršní část práce působí povrchně a nekomplexně a neseznamuje čtenáře práce s tématem problematiky měření environmentálních postojů do patřičné hloubky.

V **praktické části práce** představuje autor testy implicitních asociací a vysvětluje to, proč byly vytvořeny a proč jsou používány. Vzhledem k tomu, že nejsou TIA v českém prostředí příliš známé, hodnotím kladně i to, že je do práce zařazen i modelový příklad testu, kterým se měří postoj respondenta ke štíhlým a obézním lidem, i když tematicky vybočuje. Dále autor představuje Flexi Twins – nástroj pro zjišťování environmentálních postojů za pomoci TIA a českou podobu, kterou autor zprovoznil a kterou nazývá „hrou“, protože vypadá jako počítačová hra. Závěr Praktické části je věnován výzkumu. Rozhodně by bylo šikovnější výzkum publikovat v samostatné kapitole nazvané Výzkumná část.

Autor nechal českou verzi TIA vypracovat žáky druhého stupně ZŠ. Podařilo se mu získat výsledky od 171 respondentů. Od nich také získal z vlastní iniciativy dotazník na měření environmentálních postojů (inspiroval se W. Schultzem, který získával dotazníky paralelně s výsledky TIA) a výsledky z TIA testu a z dotazníku se pokusil porovnávat. Tento náročný přidaný záměr se mu ovšem z časových důvodů nepodařilo správně vyhodnotit a – alespoň podle mého názoru – práci spíše znehodnocuje, než vylepšuje. Stále rozšiřování záběru pochopitelně vedlo k tomu, že se autor dostal při dokončování práce do značného časového presu a že jsou výsledky výzkumné části práce značně nepřehledné a že i já sama se v nich orientuji s obtížemi.

V definitivní verzi práce jsem našla několik míst, které jsem při čtení práce v průběhu jejího řešení opakovaně opravovala. To mne jako vedoucí práce samozřejmě nepotěšilo.

Celkový dojem: Největším přínos bakalářské práce – tedy zprovoznění české verze TIA na měření environmentálních postojů – v práci zcela zapadl. Osobně je mi velice líto, že se mi autora nepodařilo udržet u tématu a vytyčeného cíle a že práci iniciativně rozšiřoval a rozměňoval.

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji známku

V Praze 24. 8. 2017

PhDr. Kateřina Jančaříková, Ph.D.